

CONEO

Ideje koje se isplate.

Mesečni Bilten

Mart 2025.

CONEO.RS

1.

POOŠTRAVANJE USLOVA KREDITIRANJA ZA POSLOVNE SUBJEKTE U SRBIJI

Srpske banke planiraju da pooštire uslove kreditiranja preduzeća u prvom kvartalu 2025. godine, pokazalo je istraživanje Narodne banke Srbije (NBS). Ovaj potez proizilazi iz povećane percepcije rizika i opreznijeg pristupa kreditiranju.

- » Dugoročni dinarski krediti su olakšani krajem 2024. godine, ali kratkoročni dinarski i devizni krediti podležu strožijim kriterijumima.
- » Potražnja za kreditima je porasla, ali može oslabiti jer kompanije traže alternativne izvore finansiranja.
- » Domaćinstva i dalje imaju visok nivo zaduživanja, sa opuštenijim uslovima za gotovinske kredite i kredite za refinansiranje.
- » Niže kamatne marže i stabilno tržište nekretnina mogu podržati dalji rast kredita.

Banke su već uvele strože uslove obezbeđenja i smanjile maksimalne iznose kredita, što bi moglo da utiče na finansiranje poslovanja u narednim mesecima.

2.

EURIBOR PADA, ALI KAMATE NA STAMBENE KREDITE U SRBIJI OSTAJU NEPROMENJENE

I pored pada euribora, korisnici stambenih kredita u Srbiji još uvek nisu osetili smanjenje mesečnih rata. Narodna banka Srbije (NBS) ograničila je kamatne stope na stambene kredite na maksimalno pet odsto do kraja 2025. godine, sprečavajući trenutno prilagođavanje kretanjima na tržištu.

- » Pad euribora obično dovodi do nižih kamata, ali primena zavisi od ugovora o kreditu.
- » NBS je uvela ograničenje od 5% kako bi zaštitila zajmoprimce od naglog povećanja kamata.
- » Bez ovog ograničenja, kamatne stope bi trenutno bile oko 5,5 odsto prema tržišnim uslovima.

Ova mera obezbeđuje stabilnost otplate, ali se korisnicima savetuje da prate promene na tržištu tokom 2025. godine.

3.

SUBVENCIJE ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE 2025: DO 380.000 DINARA

Nacionalna služba za zapošljavanje (NSZ) raspisala je javni poziv za nezaposlena lica koja žele da pokrenu sopstveni biznis.

- » Jednokratna subvencija do 380.000 dinara (420.000 dinara za osobe sa invaliditetom).
- » Sredstva se mogu koristiti za osnivanje preduzetničke radnje, zadruge ili preduzeća u kome će osnivač biti zaposlen.
- » Kandidati moraju biti prijavljeni kao nezaposleni, završiti preduzetničku obuku i ispunjavati uslove za de minimis državnu pomoć.
- » Subvencija nije dostupna za određene delatnosti ili za one koji su je ranije koristili.

Da bi se prijavili, kandidati moraju dostaviti popunjen obrazac, biznis plan i dokaz o završenoj obuci. Prijave se mogu predati lično, poštom ili onlajn.

Prioritet imaju teže zapošljive grupe, kao što su dugotrajno nezaposleni, osobe starije od 50 godina, mladi bez radnog iskustva, osobe sa invaliditetom i žene iz nerazvijenih područja.

Odobreni kandidati moraju da potpišu ugovor u roku od 45 dana, nakon čega će sredstva biti isplaćena. Korisnik je dužan da vodi registrovanu delatnost najmanje 12 meseci i da ispuni sve ugovorne obaveze, u suprotnom može biti zatraženo da vrati subvenciju.

4.

SRBIJA PREDNJAČI U RASTU TURIZMA

Srbija je na Global Leaders Forumu u Dublinu prepoznata kao najbrže rastuća turistička destinacija, sa velikim očekivanjima za nastavak ekspanzije. Ovo priznanje, koje je uručio izvršni direktor Okford Economics Adrian Cooper, potvrđuje rastuću globalnu reputaciju Srbije u turizmu.

- » Srbija je ostvarila najveći rast u turizmu, zahvaljujući ciljanim promocijama.
- » Stručnjaci predviđaju nastavak potražnje, čime će Srbija ostati u vrhu svetskih turističkih trendova.
- » Priznanje na prestižnom međunarodnom forumu dodatno jača poziciju Srbije na svetskoj turističkoj sceni.

Nakon rekordnog rasta turizma u 2024. godini, u 2025. očekuje se dalje jačanje turističke privrede Srbije.

5.

ECB SMANJUJE KAMATNE STOPE ZA 25 BAZNIH POENA

Evropska centralna banka (ECB) smanjila je tri ključne kamatne stope za 25 baznih poena. Od 12. marta 2025. godine depozitna stopa iznosiće 2,5%, glavna stopa refinansiranja 2,65%, a granična kamatna stopa 2,9%.

- » Dezinflacija napreduje prema očekivanjima, sa prognozom inflacije od 2,3% u 2025. godini, 1,9% u 2026. i 2,0% u 2027. godini.
- » Rast plata se usporava, a profitne marže apsorbuju deo inflatornog pritiska.
- » Niže kamatne stope bi trebalo da olakšaju zaduživanje, iako kreditna aktivnost ostaje niska.
- » Ekonomski rast je revidiran na 0,9% za 2025. godinu, 1,2% za 2026. i 1,3% za 2027. godinu, zbog slabijeg izvoza i neizvesnosti ulaganja.

6.

NBS DRŽI KAMATU NA 5,75% PETI MESEC ZAREDOM

Narodna banka Srbije (NBS) zadržala je referentnu kamatnu stopu na 5,75%, dok su kamatne stope na depozite i kredite ostale na 4,5% i 7%. Ova stopa je nepromenjena od septembra 2024. godine, kada je smanjena za 25 baznih poena.

- » Inflacija stabilna na 4,3%, u granicama cilja NBS.
- » Monetarna politika ostaje oprezna zbog globalnih neizvesnosti.
- » Cene hrane i energije doprinele su usporavanju inflacije u 2024. godini.
- » Geopolitički rizici i fragmentacija tržišta i dalje utiču na ekonomske trendove.

NBS očekuje da će inflacija tokom 2025. godine postepeno opadati, uz podršku restriktivnih monetarnih uslova, nižih uvoznih cena i stabilne poljoprivredne sezone.

7.

PREDLOG ZAKONA O OGRAĐIVANJU KAMATNIH STOPA NA VEĆINU KREDITA

Narodna banka Srbije (NBS) predložila je Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kojim se uvode limiti kamatnih stopa na gotovo sve vrste kredita, uključujući stambene, potrošačke, gotovinske kredite, kreditne kartice i prekoračenja.

- » **Stambeni krediti** – kamatne stope će biti ograničene na 5% 2025. godine, uz postepena prilagođavanja do 2028. godine.
- » **Kreditne kartice** – maksimalna kamatna stopa biće 17,75%, a prekoračenja su ograničena na 19,75%.
- » **Potrošački i gotovinski krediti** – maksimalna stopa 14,75%, sa efektivnim limitom od 15,75%.

Zakon nalaže da banke moraju ponuditi najmanje dve opcije olakšice za korisnike stambenih kredita koji imaju poteškoća sa otplatom: samostalnu prodaju imovine ili prenos vlasništva na banku radi izmirenja duga.

Druge predložene reforme uključuju bolje informisanje potrošača, jačanje Fonda za restrukturiranje banaka i proširenje nadzorne uloge NBS. Pored toga, NBS će imati pravo preče kupovine zlata iz domaće eksploatacije u cilju povećanja deviznih rezervi Srbije.

Odbor za finansije Narodne skupštine Srbije usvojio je predloge, čineći korak ka povećanju finansijske stabilnosti i zaštite potrošača.

8.

SRBIJA BLIZU INVESTICIONOG KREDITNOG REJTINGA

Fič je Srbiji dodelio kreditni rejting BB+ sa pozitivnim izgledima, što potvrđuje stabilnu ekonomsku politiku i može smanjiti troškove zaduživanja.

- » Prosečan rast BDP-a od 4,6% (2021–2024), uprkos slabijem rastu u EU.
- » Strane investicije su dostigle 5,2 milijarde evra 2024. godine, 120% više od nivoa pre pandemije.
- » Javni dug iznosi 47,4% BDP-a, što je znatno ispod proseka EU (90%).
- » Inflacija stabilna na 2%, očekuje se da će ostati unutar ciljanog raspona.

Postizanje investicione ocene moglo bi da privuče nove investitore i dodatno ojača ekonomsku stabilnost Srbije.

9.

PROCES OTPUŠTANJA VIŠKA ZAPOSLENIH: VODIČ ZA POSLODAVCE U SRBIJI

Kompanije ponekad moraju da smanje svoju radnu snagu zbog finansijskih ili operativnih promena. U Srbiji je tehnološki višak zakonski regulisan, što zahteva poštovanje propisa radi zaštite prava zaposlenih.

1 Donošenje odluka:

- Opravdajte potrebu za otpuštanjem.
- Navedite poslove na koje se odnosi i kriterijume za izbor.
- Razmislite o premeštaju ili prekvalifikaciji pre raskida.
- Dajte otkazni rok u skladu sa zakonima o radu.

2 Obaveštenje o otkazivanju:

- Navedite razlog za otpuštanje.
- Navedite iznos otpremnine i dužinu otkaznog roka.
- Zaposleni imaju prednost pri ponovnom zapošljavanju ako se isto radno mesto obnovi u roku od tri meseca.

3 Otpremnine i prava zaposlenih:

- Otpremnina se mora isplatiti pre prestanka radnog odnosa.
- Neisplaćene plate i beneficije moraju se izmiriti u roku od 30 dana.

Usklađenost i rizici:

Nepravilno sprovođenje postupka može dovesti do pravnih sporova i obaveze ponovnog zapošljavanja. Poslodavci treba da obezbede poštovanje zakona i traže pravnu pomoć.

10.

PROGRAM GARANCIJE ZA MLADE: FINANSIJSKA PODRŠKA ZA ZAPOŠLJAVANJE I OBUKU

Nacionalna služba za zapošljavanje (NSZ) raspisala je osam javnih poziva u okviru Programa garancije za mlade kojima je obezbeđena finansijska podrška poslodavcima i nezaposlenoj omladini od 200 miliona dinara.

Kriterijumi za učešće:

- » Poslodavci: Privatni sektor, poreski obveznici i registrovani kod NSZ.
- » Nezaposleni mladi: Prijavljeni u filijalama NSZ u Kruševcu, Sremskoj Mitrovici ili Nišu, u okviru Programa garancije za mlade, nisu radili kod poslodavca podnosioca zahteva u poslednjih šest meseci.

Podrška i obuka:

- » Do 960 sati obuke (maksimalno šest meseci).
- » Poslodavci dobijaju do 220.000 dinara po učesniku.
- » Učesnici dobijaju 35.000 dinara mesečno + pokriveni troškovi prevoza.
- » Poslodavci su obavezni da zaposle najmanje 50% učesnika na šest meseci.

Subvencije za samozapošljavanje:

Nezaposleni mladi koji završe preduzetničku obuku mogu da konkurišu za subvencije za pokretanje sopstvenog biznisa.

11.

SRBIJA PROŠIRUJE RADNU SNAGU SA 79.000 RADNIH VIZA U 2024.

Srbija je tokom 2024. godine izdala oko 79.000 radnih viza, čime je stranim radnicima olakšan pristup tržištu rada.

- » Uprkos globalnim izazovima, srpska privreda ostaje stabilna.
- » IT sektor je porastao skoro osam puta, postajući ključni pokretač izvoza.
- » Srbija se pozicionira kao regionalni lider u inovacijama, istraživanju i razvoju i visokotehnološkim industrijama.
- » Održava jake trgovinske veze sa EU, zajedno sa sporazumima o slobodnoj trgovini sa Kinom, Egiptom, UAE i drugim zemljama.

Zahvaljujući strateškom položaju i rastućem ekonomskom uticaju, Srbija nastavlja da privlači globalne investitore i stručnjake.

CONEO

Ideje koje se isplate.

Mesečni Bilten

Mart 2025.

CONEO.RS

KONTAKT

CONEO – Revizija d.o.o. BEOGRAD

Knez Mihailova 22,
Belgrade, 11000, Serbia

+385 11 3039104

www.coneo.rs

Christian Braunig Managing Partner

e-mail

Nevenka Petrović Director

e-mail